

kan have nogen virkelig Mening om den, men den Fremtid, der lige ligger for. Om det er fornuftigt at gaa den ene eller den anden Vej, skal jeg, som sagt, senere komme ind paa, men jeg skal dog strax sige dette, at jeg herom har den samme Mening, som jeg har havt hidtil. Det er nu til Sommer 25 Aar siden jeg blev Medlem af dette Thing, og har med en kortere Afbrydelse stadig siddet i dette Thing og har ikke sjældent haft Ordet i finantzielle Sager, men jeg er vis paa, at ærede Herrer ville finde, at jeg altid til forskjellige Tider, under forskjellige Ministerier, ligeoverfor Medlemmer heraf Thinget og ligeoverfor høitærede Finantsministre har udtalt mig for, at man skulde tage med i sine finantzielle Beregninger ikke alene Nutiden, men ogsaa den Fremtid man fornuftigvis kunde forudsæ. Naar der har været Tale om kalkulatoriske Poster, om finantzielle Poster, som man var nødt til at tage skjønvis og sølgelig var udsat for at beregne enten gunstigere eller ugunstigere, end Virkeligheden maatte senere vilde vise at være det Rette, saa har jeg altid holdt paa og vil fremdeles holde paa, at man da, naar der er Tale om Udgifters Afholdelse, hellere bør regne for rigelig og, naar der var Tale om Indtægter hellere, bør regne med Maadehold end gaa den modsatte Vej og hvorfor? Fordi man i det første Tilfælde udsætter sig for allerhøist, at man senere faar Noget tilovers, som man senere kan give Slip paa, medens det, som man udsætter sig for i det andet Tilfælde, er, at man til Syvende og Sidst bliver dreven ind i finantzielle Banke-ligheder og, naar man fortsætter dermed, til sidst vil ende med finantziel Ruin; dette gjælder ikke Staten eller Samfundet mindre end den private Mand. Naar jeg nu mener, at vi, naar vi se paa den nærmeste Fremtid, have forestaaende saadanne Forhold, at vi ikke fornuftigvis kunne give Afkald paa de Statsindtægter, vi have, sigter jeg jo derved naturligvis til den store Række af Reformspørgsmaal og af andre Udgifter, som vi have ligefrem liggende for os, eller som man kan se ville komme frem i den allernærmeste Fremtid, og som vi vistnok Alle maatte ønske, at vi havde ikke alene som Fremtidsoønsker, men som Opgaver, vi havde løst for længe siden. Jeg skal saaledes tillade mig at henlede Opmær-

somheden paa, at vi allerede nu i nogle Aar have havt liggende for os Retsreformen. Det er naturligvis et Spørgsmaal, som jeg ikke skal indlade mig paa her, hvorvidt man i saa Henseende vil gaa, om man vil gaa saa vidt, som de Lovforslag, som ere forelagte os, tilsigte, om man vil gaa videre eller maatte indskrænke sig til de Krav, som Grundloven ligefrem stiller. Men een Ting er givet, at vi her i Thinget ikke kunne andet end anse det idetmindste for vor Pligt snarest muligt at faae gennemført Retsreformen idetmindste i en saadan Udstrækning, som Grundloven kræver. Men hvad vil det pekuniært sige? Vil det sige, at vi kunne gjøre det uden nogen som helst Udgift? Nei, det er vel ikke muligt at vide — det kan man ikke, før Sagen er endelig behandlet — hvor betydelige de heraf følgende Udgifter ville blive, men een Ting vide vi, at, hvis Reformen bliver paa den Maade, som den er forelagt for os, ville de vedkommende Love medføre en aarlig Udgift af en halv Million, og dertil kommer desforuden en Lov, som vi Alle meget bør ønske, som staar i nær Forbindelse hermed og ogsaa er forelagt i Forbindelse hermed, nemlig Medsættelsen af Retsportlerne. Hvor betydelig denne Medsættelse kan blive, er ikke godt at sige paa Forhaand, men jeg kan dog sige saa meget, at, naar den virkelig skal have nogen Betydning, kan den ikke blive saa ganske ringe. Nu ere vore Retsportler og Departementsportler tilsammen — men disse sidste ere jo temmelig ubetydelige — omtrent 2 Millioner, og det maatte da vel mindst være med mellem en hel og en halv Million, at man nedsatte dem, saa at vi altsaa, naar vi beregne det paa en saadan Maade, som man fornuftigvis i Diebliffet kan beregne det paa, saa sige, at ved den paatænkte Retsomordning have vi engageret mellem een og halvanden Million aarlig for Fremtiden. Jeg kan ogsaa nævne et andet Reformspørgsmaal, eller om man ikke vil kalde det et Reformspørgsmaal, saa et stort Udgiftsspørgsmaal, som i denne Forhandling har været fremdraget fra forskjellige Sider, det er vore Udgifter til Forvarsvæsenet. Jeg har hørt Folk her med Lethed komme ud over dette. Det kan jeg saa meget godt forstaa fra deres Side, som ikke ville have disse Udgifter, men jeg tilstaar, at det er med Sorg, at jeg hører